

PHILIPPICA Q VARTA

haberi possit q; q; edictū. D. Bruti impatoris cōsulis designati optimā de. R. P. meriti propositū sit Senatū existimare. D. Brutum Imperatores cōsulē designatū optime de Repnb. promereri. cū Senatus autoritatē populiq; Ro. libertatē Impetrūq; defendat. quo d; Gallā puiciā ceteriorē optimorū & fortissimorū uiroꝝ amicissimorū. P. R. ciuiū exercitū i Senatus ptā te retineat id cū exercitūq; ei? municipia colonias puincia Gallia recte atq; ordine: exq; R. p. fecisse & facere. Senatum ad summā. r. p. pūnere arbitrari a. D. Bruto & ab. L. planco Imperatoribus Cōsul. designatis Itēq; a ceteris q; prouincias obtinēt obtinere ex lege Julia: quoad. S. C. cuiq; eorū successum sit. eos q; dare operā ut hāc puincia Galliaq; exercitus i Senatus. p. q; r. potestate: praesidioq; r. p. sint. Cumq; opera uirtute consilio C. Cæs. rummoq; consensu militum ueteranorum; qui eius autoritatem secuti. r. p. praesidio sunt & fuerunt: & a grauissimis periculis. p. r. defensus sit: & hoc tempore defendatur. cūq; legio Martia Albā constiterit in municipio fidelissimo & fortissimo se seq; ad Senatus auctoritatem. P. q; r. libertatē contulerit q; pari cōsilio eadēq; uirtute legio Quarta usa: L. Egnatule iō duce ciue egregio Senatus autoritatē. p. q; r. libertatem defendat ac defenderit: Senatui magnā curā esse ac fore: & ut p tantis eorū meritis honores eis habeant gratiaq; referantur. Senatus placere: ut. C. p. antia. A. Hirca? Cōsules designati: cū magistratū inierint: si eis uidebit: primo: quoq; tpe de his reb; ad hunc ordinē referāt: ita uti de repub. fideq; sua censuerint.

M. T. C. in. M. Antonium ad Quirites

Philippica Quarta.

Requentia uestrū incredibilis contioq; tāta Quiritēs: quantam meminisse non uideor: & alacritatem mihi summā affert. R. P. defendēda & spem recuperandā libertatis. quanquā animus mihi quidem nunquā defuit. tempora defuerunt: que simul ac primū aliquid lucis ostendere uisa sunt: princeps uestre libertatis defendēda semper fui. quod si ante facere conatos essem: nunc facere non possem. Hodierno enim die Quirites ne mediocrē remēctam arbitri emini: fundamenta sunt iacta reliquarū actiōnum. Nam est hostis a senatū nondum uerbo appellatus: sed te iam iudicatus Antonius. Nunc uero multo sum erectior: quos quoq; hostē illū eē tanto consensu: tantoq; clamore approbauistis: nec. n. fieri pōt: ut nō aut. ii sint ipii qui contra Cōsulē exercitum cōparauerunt: aut ille hostis cōtra quem iure arma suscepta sunt. Hanc igitē dubitationē: quanq; nulla erat: tū ne q;

Lege Julia: quia Decimo & Bruto Iulius puincias assignauerat. Cūq; ordo est. Cetero senato esse magnā curā & c.

Terentis d. C. Cæsare orādo Decimo Bruto: Gallia prouincia: Martia & Quarta le-

gionibus: quae Antonium deseruerant: sententiam senatus uniuersus comprobauerat: decretumq; fuerat: ut quicquid ille censuerat: id feret. Frequens & cupidus cognoscendi ante curiam populus cōstitit. ad quem egressus Cicero: Quid actum in Senatu sit: refert: & Antonium iudicatum hostē. & si re magis q; uerbo ostēdit. Cum enim Octanium ordandū: Decimum laudandū: q; Antonium prouincia Gallia excluderet: legiones comprobandas q; deseruerint dicit cōsuisse: senatum: manifeste asserit colligi posse: non cōsulem illum: sed hostem putari. Ad libertatem recuperandū populum horrat: in Antonii uero odium omnes accēdit. In deliberratio genere posita e' oratio. Suadet enim tempus defendendam: & libertatem recuperandam: & si incidit maiore ex parte demonstratiuum genus utuperatur enim Antoni: exorditur per spem quam ex populi colligit frequentia: quem ueluti cupidum recuperandae libertatis conuenisse uult intelli gi: suū sed modeste laudat studium. Contio: in unum cōuentus. Animus: semper speraui: & consequi optaui. Tēpora occasio rei gerendae.

Lucis: nā ueluti i tenebris eram prius: ac si diceret: postq; min⁹ turbulēta nobis ceperūt eē.

Ant facer: cū iportunū erat: & fūisti ātonio. nā poterat. Nūc n̄ possē: n̄ piisse. Reliq; actiōnū ut trāsigi reliq; facile possint: postq; n̄ uerbo adhuc: tū hostis e' iudicat⁹ Anto. Erectior: excitator: & magis i spe: ficuti cōtra cadere aius ilis dī: q; extra spem sunt. Nec enim si erit p: rōdnatio: aut sunt ipii q; cōtra cōsulē arma cōparūt: aut ille hostis cōtra quē sūt arma suscepta. sed illi q; arma cōparūt pti sūt: qd multis rōib; pbat: ergo āto. hostis. ad ueritatē distūctie suffic alterā pte uerā eē.

PHILIPPICA Q VARTA

uelint contra illam pestem esse capienda. Quid. D. Bruti iudicium Q uir. qd ex hodierno eius edicto perspicere potuistis? Num cui tandem contemnendum uidetur? Recte & uere negastis. Q uir. est enim quasi deorum immortalium beneficio & manere datum. R. P. Brutorum genus. & nomen ad libertatem. P. R. uel constituendam uel recuperadam quid igitur. D. Brutus de. M. Antonio iudicauit? excludit prouincia. exercitu obstitit. Galliam totam hortatur ad bellum. ipsum sua sponte suo quoq; iudicio excitatam. Si Consul Antonius. Brutus hostis. Si conseruator. R. P. Brutus: hostis Antonius. Num igitur utrum horum sit dubitare possumus? Atqui ut uos una mente unaq; uoce dubitare uos negastis: Sic modo decreuit Senatus D. Brutum optime de. R. P. meriti: cum Senatus auctoritatem Pq; R. libertatem: imperiumq; defenderit. a quo defenderit? Nempe ab hoste. quæ est enim alia laudanda defensio? Deinceps laudat prouincia Gallia. meritoq; ornatur uerbis amplissimis a Senatu: q; resistat Antonio. quem si consulem illa prouincia putaret neq; eum reciperet: maguo scelere se astringeret Omnes enim sub Consulis iure: & imperio debent esse prouinciar: Negat hoc. D. Brutus Imperator consul designatus natus R. p. cuius negat Gallia. negat cuncta Italia. negat Senatus: negatis uos. Quis igitur illum Con. nisi larrones putant? quanq; ne u quidem ipsi quod loquuntur. id sentiunt. nec a iudicio omnium mortalium quauis impii nefariiq; sint: sicut sunt: dissentire possunt. Sed spes rapiendi atq; prædandi occæcat animos eorum: quos non bonorum donatio: non agrorum assignatio non illa infinita Põpei hasta fatiavit: q; sibi Urbem: qui bona & fortunas ciuium ad prædam proposuerunt. q; dū sit: quod rapiat: quod auferant: nihil sibi defuturum arbitrant? Quibus. M. Antonius odii imortales auertite & detestamini quæso hoc omen: Urbem se diuisurum esse pmisit. Ita uero Q uiri. ut præcamini ueniât quo huius amentiaræ pœna in eum familiamq; eius recidat. quod ita futurum esse confido. Iam enim non solum hoies: sed etiam deos imortales Ad. R. P. conseruandam arbitror cõsensisse. Si. n. prodigiis atq; portentis dii imortales nobis futura prædicunt: ita sunt aperte decuntata: ut & illi pœna: & libertas nobis appropiquet. Si n. tatus cõsensus oium sine impulsu deorum esse non potuit: qd est: q; de uoluntate celestium dubitare possim? Reliquum est: Q uir. ut uos ista inia quæ præ uobis fertis: pseueretis. Faciam igitur ut Impatores instructa acie solent: quam paratissimos milites ad prælium uideat: ut eos tum adhortent: Sic ego uos ardentes & erectos ad libertatem recuperandam cohortabor. Non est: non est uobis Q uir. cum eo hoste certamem: quo cum aliquo pacis conditio esse possit. Neq; n. ille seruitutem ueram ut antea. sed iam iratus sanguinem concupiscit. Nullus ei ludus uidetur esse iucundior: quam cruor: quam cædes quam ante oculos

Illam pestem: Antonium.
 Recte & uere negastis. f. cõ
 tenuendum. D. Bruti edictum
 qd ille proprætor Galliar: &
 consul designatus proponi curauerat: non cessurum Antonio prouincia: cumq; pro senatus arbitrio retenturum. Vel constituendam: ut Iunius Brutus fecit exactis regibus. Vel recuperadam: ut paulo ante. M. & D. Bruti egerant Cef. tructato. Quæ est enim alia laudanda defensio. q; eius qui ab hoste defenderit. Infinita potest: indeficiens Põpei bonorum uenditio. Quibus: larronibus. Si enim consentire deos imortales ad remp. conseruandam sic colligit: Dii imortales euentura prodigiis & portentis denunciant: Cõsensus & conspiratio omnium ad eandem rem: sine deorum impulsu esse non possunt. & hæc prodigiorum atq; portentorum loco accipere debemus: deosq; uelle ut Antonius hostis iudicetur: libertas reciperetur. Cicerone libro de diuinatione. Quia enim ostendunt: portendunt: monstrant: prædicunt: ostentant: portenta: monstra: prodigia dicuntur.

In foueam: ut lupus: ursus: fo
 uetis enim terra oporis decipi so
 lent. Noui consules: Panfa
 & Hirrius. Incubite: instate to
 ris uiribus. Quam mortem: qua
 si uiri sint ad mortem intrepidi.
 & saepe non mortem ipsam:
 sed genus mortis deuitare. stu
 deant. Aeneas apud Virgiliū:
 Non mortem timet sed mortis ge
 nere tristis est. Naufragio. n. qd
 ait Hesiodus: perire graue est.

Quae propria est romani ge
 neris: Lilius: Romanorum i
 quit est fortia facere: fortia pa
 ri. Quam: ac si diceret etiam
 si maiores uestri uirtutem uo
 bis non reliquissent: sua spon
 te uos ad eam complectendam
 eiusmodi est: potest allucere.

Exciderunt: sustulerunt: peni
 tus tertio punico bello. Nu
 mantiam: Vracoz in Celtibe
 ria ciuitas haec fuit: mū si ui
 res existimes hispaniae decus:
 de cuius nomine dicitur postea
 rior triumphauit Scipio. se. n.
 & sua ferro & igni perdidit
 Numantini. Cum eo: rali.

Qui habere: haec oia. s. ut
 Tarentinus: Carthaginensis.

Si res ita tulisset: si uicti fuisset
 maiores nostri. Hic uictor
 hostis: Antouus. Aera
 rium: ubi publicae seruabantur
 pecuniae: quod Romae fuit in
 aede Saturni. Nam concordia
 elutum: ubi ciuitas est: hoc est
 elutum multitudo: illic concor
 dia potest esse: si consentiant.
 & discordia si dissentiant. Ex
 cursore: qui uagatur & huc: atque
 illuc excurret. Conflauit: con
 traxit. Quae accepit: a rep.
 quinq; illas significat legiones
 quae in Macedoniae fuere An
 tonii prouincia. Equidem:
 suum polleat studium. Id
 sine scelere facere possit: preter
 mittere. s. quod ad libertatem
 pertinere uidebatur. M. huic
 Seruilio: Tribunus hic erat
 plebis. Collegis: aliis tribu
 nis: Longo interuallo: diu. n.
 sub Iulio seruitutem passi erant
 & tunc patiebantur sub Antonio.

trucidatio ciuium. Non esse nobis Q uir. res cum scelerato ho
 mine atque nefario: sed cum immani terraque belua. quae quoniam
 in foueam incidit: obruatur. Si enim illinc emerferit: nulli sup
 plicii crudelitas recusanda erit: sed tenetur praemittitur. urgetur:
 Nunc his copiis quas iam habemus: mox his quas paucis die
 bus noui Consules comparabunt. Incubite in causam Q uir.
 ut facitis. Nuncquam inter Senatum & uos consensus maior in
 ulla causa fuit. nunquam tam uehementer cum Senatu conso
 tiati fuistis. nec mirum. Agitur enim non qua conditione uictu
 ri. sed uicturi ne simus. an cum supplicio ignominiaque perituri.
 quanquam mortem quidem omnibus natura proposuit Cru
 delitatem mortis & dedecus uirtus propulsare solet: quae pro
 pria est Romani generis & seminis. Hanc retinete quae so Q uir
 rites: quam uobis tanquam hereditatem maiores uestri reli
 querunt. Quaequam omnia alia falsa. incerta sunt: caduca mo
 bilia. Virtus est una altissimis defixa radicibus quae nunquam
 ulla uel labefactari potest. nullo unquam dimoueri loco. Hac
 uirtute maiores nostri: primum uniuersam Italiam deuicerunt.
 Deinceps Carthaginem exciderunt. Numantiam euerterunt:
 potentissimos reges bellicosissimas gentes in ditionem huius
 Imperii redegerunt. Ac maioribus quidem uestris Q uir. cum
 eo hoste res erat: qui haberet. R. P. curiam aeternam: consensum
 & concordiam ciuium: rationem aliquam: si res ita tulisset pacis
 & foederis. hic uester hostis uestram. R. P. oppugnat. Ipse ha
 bet nullam. Senatum id est orbis terrae consilium delere gestit. Ipse
 consilium publicum nullum habet. erarium uestrum exauisit: su
 um non habet. Nam concordiam ciuium qui habere potest nullam
 quae habeat ciuitatem: pacis uero quae potest cum eo esse ratio: in quo est
 incredibilis crudelitas: fides nulla: Est igitur Q uir. P. R. uictor
 omnium gentium omne certamen cum excursore: cum latro
 ne. cum Spartaco. Nam quae se similem Catilinae esse gloriari so
 let: scelere par est. belli industria inferior. Ille cum exercitum nul
 lum haberet: repente conflauit. Hic eum ipsum exercitum quem
 accepit. amisit. Ut igitur Catilinam diligentia mea Senatus
 autoritate: uestro studio & uirtute fregistis: Sic Antonii nefari
 um latrocinium uestra cum senatu concordia: tanta quanta nunquam
 fuit: felicitate & uirtute exercituum: ducumque uestrorum bre
 uis tempore oppressum esse audietis. Equidem quantum cura:
 labore: uigiis: autoritate: consilio eniti atque efficere potero: ni
 hil praetermittam quod ad libertatem uestram pertinere arbitra
 bor. Neque enim id pro uestris in me amplissimis beneficiis sine
 scelere facere possum. Hodierno autem die primum referente
 uiro fortissimo uobisque amicissimo. M. hoc Seruilio collegis
 eius ornatissimis uiris: optimis ciuibus longo interuallo me au
 tore & principe ad spe libertatis exarsimus.

PHILIPPICA Q VINTA

Exercitum Antonius ariminum præ miserat: & subsecutus ipse fuerat: in prouinciãq; Galliam uenerat: quam tradi sibi a Decimo postulauerat: Recusantem intra Mutinam obiederat. Res nunciata Romæ est: Noui consules Panfa & Hirrius Ianuarii mensis initio ilico Senatũ in Capitolium inter ipsa quæ pro se faciebant sacrificia conuocãt De Mutinæ referunt obsidione: Cic. & qui eiusdem erant factionis id agere conantur: ut patriæ hostis iudicaretur Antonius: q; Galliam prouinciã ad patriæ oppugnationem inuito senatu inuasisset: q; exercitum contra Geras in Macedoniam missum in Italiã reuocasset: q; stipatus armatis p urbẽ incessisset: domũ monisset: & omnib; supior q; annua potestas postularet: uisus esset. L. uero Piso uir cõsularis & magnæ auctoritatis qui absens e Antonium defendebat: uocandum ad disquisitionem censet: & causa indicta minime dãnandam. Assẽsum tũ Ciceroni fuisse: ut hostis iudicaret Antonius: nisi Tr. pl. Saluius intercessisset: & in sequentem diem differẽdã rem censuisset. Is quo minus & contra Antonium: & de. D. Bruto decerneretur quippiã: tam diu obstitit: quoad a senatu est prohibitus: Tunc & decimus colaudarus: q; Antonio puincia non cessisset. & Octauiõ honores decreti: ut una cum consulis exercitũ ducere: ut consularum. x. annis anteq; per leges liceret: petere posset: decretum præterea ut militibus q ab Antonio ad eũ transissent: tantũdem a populo impenderent: quantum ipse uictoribus erat pollicitus: ex quo senat; decre-

M. T. C. i. M. Antoniuũ. Philippica Q uinta.

Nihil unquam lógius kl. Iañ. mihi uisum est. P. C. quod idem intelligebam per hos dies unicuiq; uestrum uideri. Qui enim bellum cũ. R. P. gerunt: hunc diem non expectant. Nos autem tum cum maxime consilio uestro subuenire communi salutĩ oporteret: in Senatũ conuocabamur. Sed quærelam præteritorum dierum sustulit oratio Consulũ. qui ita locuti sunt: ut magis expectent kl. Iañ. q; seræ esse uideantur: Atq; ut oratio Consulũ animum meum erexit: spemq; attulit non modo salutis conseruandæ: uerum etiam dignitatis pristinæ recuperandæ: Sic me perturbasset eius sententiã: qui primus rogatus est: nisi uestræ uirtutis constantiæq; confiderem. Hic enim nobis. p. C. dies illuxit: hæc potestas data est: ut quantum uirtutis quantum constantiæ: quantum grauitatis in huius ordinis consilio esset. p. Ro. declarare possetis. Recordamini qui dies nudius tertius decimus fuerit: quantus consensus uestrum: quanta uirtus quanta constantia quãtam sitis a R. p. laudem: quãtam gloriam gratiam consecuti. Atq; illo die. p. C. ea constituistis ut uobis nihil iam sit itegrum: nisi aut honesta pax: aut bellum necessarium. Pacem uult. M. Antonius: arma ponat. roget. deprecetur. ne minem æquiores me reperiet: quãquã dum se ciuib; impiis

to re ipsa hostis Antonius e iudicatus: sed cum matris: uxoris: ac paruuli filii tota nocte discurrentium: & potentioribus supplicantium lacrymis flecti cepissent: oronem habuit Ci. qua labãtes aios restituit: rea ap Appianum e. in qua oblique multa dicit in Salutum Tribunũ in Antonii odiũ eẽs rursus accendit: con tradicit. L. Piso. pluribus obiecta Antonio a Cicerone diluit. Multa ipse obicit: efficitq; hostis patriæ tũ iudicet. Legatos mittendos tuadet: dehortat Cicerone & nõ mō nõ faciendũ censet: sed inutile de turpe dicit eẽ romano ipio ad eũ legatos mittere: quẽ supplicẽ deposit; armis ueniã petere: p tot peccatis & scelerib; cõueniret: Acta ei; censet rescindẽda: nec consulẽ: sed hostẽ habendũ. Nihil illi credendũ monet: q utiliter latas a Cæ. dictatore leges puerterit: & nefarias ipse prius tulerit q scripserit aut pmulgauerit. Multa & uera in eũ congerit crimina: scede acturpiter ab eo facta cõmemorat. D. Brutũ laudat: ut ei. M. Lepido Octa uito: & L. Aegnatuleio honores decernantur hortat: suã de pmiis Martiæ & Quartæ legionis: ac militi q ad consules cõuenisset distribuendis pferit sniam. exordiẽ aut p locũ expectationis kalendarũ Iañ. Statim aut suader nõ eẽ his assentendũ q legatos ad Antoniu mittendos: & de pace cũ eo agẽdũ rectulissent. Est ut supiores in deliberatiuo genere hæc orõ. & si maiore exple uituperat Antonius. Nihil unq; lógius: nã expectanti animo: quod ait Seneca: Omnis celeritas mora est. Qui enim bellum: Antonium significat: & inuidiose ait: ut Venus apud Virgi. Nauibus infaudum amissis: unius ob iram. una enim dũtaxat pierat Nõ expectat: sed re agũt clauso itra Mutinã Decimo. Nos aut ac si diceret: cũ agẽdũ erat delibe rabam: & ipsi cõsultãdo cõterebam. q Demosthẽis loc; e. Magis exoptet: neq. n. sex uidebat cõtra An toniu & decernere & agere cõsulib;: qppe q & aĩo erant pnti & certã assumebãt spem cõseruãdæ bonorũ salutis & libratũ recupandæ. Et. L. Pisonis. Cõsiderẽ: fore nihil psuadẽs: ut ei; dmittẽdis ad Ant. lega tis sniam minie se qmini. Nudi; tertiusdecim;: nũc dies e tertiusdecim; quo die Cicero duas pxias hũit orõnes ad. P. C. & ad Quirites. Ea cõstituistis: laudãdũ Decimũ: & puiciã Gallia Octauiõ honores de cernẽdos: legionib; Martiæ & Iuntæ pmiã pmittẽda. Integrũ: libez. Honestã pag: si Antoni; armis depositis pro peccatis & facinoribus suis uentã supplex petat. Pacẽ uult: hoc. L. Piso etus noie dicebat.